

Fylkeskommunene
Se adresseliste

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	20/14460-7	Sture Normann Flaaten	02.03.2021

Utvidelse av eksisterende landslinjetilbud i flyfag

Innledning

Troms og Finnmark fylkeskommune planlegger å søke om utvidelse til 24 elevplasser per trinn til landslinja Flyfag ved Bardufoss videregående skole for å imøtekomme det sterkt økende behovet for flyteknisk kompetanse til Forsvaret og det sivile flymiljøet (Kongsberg gruppen) i regionen og i landet.

Det planlegges å søke om en økning på Vg2 Flyfag fra 12 landslinjefinansierte elevplasser til 24, samt Vg3 Flyteknisk- og avionikerfaget fra 12 til 24.

Kunnskapsdepartementet har utarbeidet nye rutiner for søknadsprosedyrene. Av disse fremgår det at søknaden må støttes av alle landets fylkeskommuner for at den skal kunne vurderes av Utdanningsdirektoratet. Vi ber derfor om snarlig tilbakemelding på vår søknad. Søknadsfrist til Udir er 6.mars.

Bakgrunn

Høsten 1987 startet det første kullet opp ved flyfagutdanningen på Bardufoss vg skole. Dette var da et VK1 kurs i flymekanikerfaget som var basert på enten grunnkurs elektro eller grunnkurs maskin- og mekanikerfag. 1988 startet kull 2 opp, og kull 1 gikk over til VK2 Flyfag. Utdanningen var godkjent som landslinje.

Siden den gang har Bardufoss vg skole hatt en landslinje flyfag der elever fra hele Norge kan søke seg inn. Tidene har endret seg, også innen flymekanikerfaget, og ved innføringen av EASA regelverk for flymekanikerutdanningen i 2003 ble utdanningen delt i to – Flytekniker og Avioniker. Utdanning av begge typer flyfagpersonell ble innført på de andre tre skolene, men ikke på Bardufoss.

På grunn av mangelen på avionikere i Nord-Norge, ble det i 2011 bestemt at Bardufoss vg skole skulle øke antallet elever i klassene med 4. Disse 4 elevplassene skulle i utgangpunktet være avionikere. Bardufoss vg skole hadde nå 12 landslinjeplasser som flytekniker og 4 fylkes - kommunalt finansierte plasser for avionikk. 16 elever på VG2 og VG3. Dette er fortsatt slik.

I 2018 ble behovet for flyteknisk personell i forsvaret prekært. For å kunne gjennomføre endringene som var planlagt i luftforsvaret, ble presset på skolene økt for å utdanne flere

Postadresse

Fylkeshuset, pb 701, 9800 Vadsø

E-post

postmottak@tffk.no

Besøksadresse

Besøksadresse

Tffk.no

Telefon

77 75 50 00

Org.nr

922420866

flyteknikere og avionikere. Spesielt til arbeid i Nord Norge. Det har vært et ønske om lokal rekruttering for å prøve å beholde kompetansen i området. I 2020 tegnet Kongsberg-gruppen en strategisk avtale med forsvaret for å vedlikeholde militære helikoptre og fly. Det ble derfor enda større behov for flyteknikere og avionikere i Nord Norge og spesielt på Bardufoss.

Ved at Kongsberggruppen ASA gjennom Kongsberg Aviation Maintenance Services AS fra juli 2020 har overtatt eierskapet i Patria Helicopters AS på Bardufoss har man nå fått ny kompetansetilvekst av internasjonalt format. Allerede våren 2020 ble Bardufoss vg skole og skoleeier kontaktet av Kongsberggruppen med spørsmål om å øke kapasiteten på flyfag - utdanningen på Bardufoss vg skole. Siden situasjonen er prekær, gikk fylkeskommunen selv inn med midler for å starte allerede nå, i håp om at utvidelsen skulle komme fra statlig side, slik det ellers er for landslinjer. Fylkestinget vedtok da for skoleåret 2020- 2021 å legge inn midler til en økning av antall elevplasser på VG2 Flyfag til 24 elever. Situasjonen er dermed slik at av de 24 plassene er kun halvparten landslinjeplasser. De resterende 12 plassene er finansiert av fylkeskommunen.

Nå er den økonomiske situasjonen i Troms og Finnmark fylkeskommune sterkt forverret, og totalbudsjettet skal skjæres ned med nærmere 300 millioner for 2021. Signalene går på at det blir svært vanskelig eller umulig å opprettholde så mange fylkeskommunale elevplasser. Det vil gå ut over enda flere andre tilbud, og uansett er forventningen at Bardufoss nå likestilles med andre landslinjeskoler innenfor flyfag. Hovedpoenget er at nye etableringer i det sivile og militære flyfaglige miljøet på Bardufoss krever tilpasninger i de offentlige utdanningstilbudene.

Det kan også legges til at Målselv kommune er i gang med prosjektet Arctic Aviation Center for å skape synergier og videre utvikling i det sivil-militære flyfaglige miljøet på Bardufoss, som er hovedbase for NH 90-helikoptre til Kystvakta. Vedlikeholdet til deler av fregatthelikoptrene, samt noen av Bell-helikoptrene i Hærens tjeneste, foregår også her. Evenes flystasjon er under oppbygging og vil bli Norges nest største flystasjon. Det vil bli stasjonert F35 og P8 (nye overvåkingsfly) på Evenes, som vil øke etterspørselen etter flyfag -personell ytterligere om noen år. Norges nye redningshelikopter vil også bli utplassert i Nord-Norge, noe som vil kreve flyfagpersonell. Så på sikt vil behovet være sterkt økende i vår region, noe som vil kreve et utdanningsmiljø som kan dekke denne økte etterspørselen.

Bardufoss er for øvrig campus for landets eneste pilotutdanning for passasjertrafikk, med egne øvelsesfly, og Forsvarets flygeskole ligger her.

Målselv kommune responderte raskt og positivt på Svendsenutvalgets rapport om kompetanse- og teknologiutvikling «*Økt evne til å kombinere menneske og teknologi,*» der utvalget blant annet uttrykker at:

■ *Nord-Norge kan bli verdens fremste region for brukernær utvikling av teknologi og kompetanse som kan benyttes på tvers av flere sektorer under krevende klimatiske forhold.*

Kommunestyrets uttalelse er nylig støttet av fylkestinget i Troms og Finnmark.

Flyfagutdanningen på Bardufoss har høy kvalitet. Flyfagkandidatene fra Bardufoss vg skole er de som i størst grad oppnår måloppnåelse over 75% (karakteren 4) i alle fag, et krav Forsvaret stiller for å ta de inn som lærlinger. De tilhører også skolen som leverer aller best i fylket på andel «fullført og bestått,» rundt 10 prosentpoeng over landssnittet.

Det er gjort en vurdering for forsvarets behov i rapporten fra Sopra Steria, der det pekes på lokal rekruttering som en viktig faktor for å få bygget opp kompetansen i regionene - også Bardufoss. Rapporten peker også på et underskudd på kvalifiserte søkere til lærlingplassene i flyindustrien. Flybransjen krever karakteren 4 (75%) på alle eksamener for å kunne bli sertifisert flytekniker. I dag er det for få elever som har dette nivået når de er ferdig på VG3 Fyfag.

Det er stort fokus på lokal rekruttering når forsvaret og sivile aktører holder på å bygge opp vedlikeholdskapasiteten i Troms og Finnmark. I og med at flyfaglinja på Bardufoss vg skole kun har 12 plasser pr årstrinn så er tilgangen på lærlinger fra området alt for lav. Dette er det justert for akkurat nå, gjennom lokal finansiering av 12 ekstra plasser for å dekke det varslede behovet til Forsvaret og Kongsberg. Men pga trang fylkeskommunal økonomi vil dette ikke kunne videreføres over tid.

Det å få elever fra andre deler av Norge til å flytte til Troms og Finnmark er vanskelig noe som igjen gjør at de lokale aktørene ikke får fylt lærlingplassene sine med kvalifiserte lærlinger. Det er også en fare at lærlinger rekruttert til Nord-Norge fra andre deler av landet, flytter bort fra Nord-Norge når lærlingtiden er over.

For å få bygget opp vedlikeholds kompetansen i regionen (Nord-Norge) er det helt sentralt at vi får øket antallet landslinjeplasser på Bardufoss vg skole, for å dekke det behovet som Forsvaret og Kongsberg etterspør.

Med hilsen

Børre Krudtå
Divisjonsdirektør for Næring og kompetanse

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Mottakerliste:

Agder	- Arly Hauge arly.hauge@agderfk.no
Innlandet	- Tore Gregesen tore.gregersen@innlandetfylke.no
Møre og Romsdal	- Erik Brekken erik.brekken@mrfylke.no
Nordland	- Nina Ellingsen Høiskar ninnoi@nfk.no
Oslo	- Pia Elverhøy pia.elverhoi@ude.oslo.kommune.no
Rogaland	- Joar Loland joar.loland@rogfk.no
Vestfold og Telemark	- Helge Kristian Galdal helge.galdal@vtfk.no
Vestland	- Bjørn Lyngedal bjorn.lyngedal@vlfk.no
Viken	- Solveig Helene Olsen solveigo@viken.no
KS -	- Kristin Holm Jensen kristin.Holm.Jensen@ks.no
	- Siri Halsan siri.halsan@ks.no